
GUIA DOCENT

LLENGUA A 1: ÚS I NORMATIVA DE LA LLENGUA CATALANA (35579)

1. FITXA IDENTIFICATIVA

Codi:	35579
Assignatura:	Llengua A 1: Ús i normativa de la llengua catalana
Cicle:	Grau
Crèdits ECTS	6
Curs acadèmic:	2011-12

Titulació:	Grau en Traducció i Mediació Interlingüística	Caràcter	Formació bàsica	Matèria	Formació bàsica: Llengua
Centre:	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació				
Curs:	1r				
Període:	Semestre 1				

Professor/s responsable/s:	Departament:
Maria Josep Marín Jordà	Filologia Catalana

2. RESUM

Llengua A 1: Ús i normativa de la llengua catalana és una assignatura que forma part de la matèria Formació bàsica: Llengua dins del mòdul Formació general multilingüe. Aquesta assignatura presenta la situació social de la llengua catalana i se centra en l'estudi dels aspectes gramaticals (fonètics, fonològics i morfosintàctics) aplicats a la construcció de textos orals i escrits.

Més en concret, l'assignatura es planteja els objectius següents:

- Desenvolupar la competència lingüística dels aprenents i la seua capacitat de produir textos formals orals i escrits.
- Fer comprendre als estudiants la funció de la normativa i la importància de la llengua estàndard.
- Proporcionar als alumnes eines i estratègies bàsiques per a resoldre problemes gramaticals i discursius de manera autònoma.

3. CONEIXEMENTS PREVIS

Coneixements previs de caràcter genèric

Per poder seguir els continguts de l'assignatura i assolir-ne els objectius, els estudiants hauran de partir d'un coneixement de la llengua equivalent a l'assolit en acabar el batxillerat.

4. COMPETÈNCIES

COMPETÈNCIES GENERALS

Sensibilitat cap a valors humans

- Sensibilitat cap als valors cívics i democràtics i, en particular, la igualtat de gèneres i oportunitats, els valors de la cultura de la pau, els problemes mediambientals i la sostenibilitat (1.1.)
- Reconeixement i estima de la diversitat i la multiculturalitat (1.3.).

Desenvolupament de les capacitats intel·lectuals

- Capacitat de comprendre i transmetre coneixement (2.1).
- Capacitat d'obtenir i interpretar la informació rellevant sobre un tema (2.2.).
- Desenvolupament de la capacitat crítica i la creativitat en la solució de problemes, adaptació a les situacions noves (2.3.).

Desenvolupament d'habilitats socials

- Desenvolupament d'habilitats comunicatives (3.1.).

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

- Capacitat de comunicació oral i escrita en la llengua pròpia: llengües A (E.1.1.).
- Sensibilitat cap a la diversitat lingüística com a patrimoni cultural i font de creativitat intercultural (E.1.3.).
- Capacitat de definir criteris de contrast de les diferències interlingüístiques per tal de saber-los aplicar a la traducció (E.2.3.).
- Capacitat de comprendre les diferències de tipus textual o mode d'expressió en funció dels contextos i objectius comunicatius (E.2.4.).

5. RESULTATS D'APRENENTATGE

Al final d'aquesta assignatura s'espera que l'estudiant siga capaç de:

- Conèixer les propietats del text i la funció discursiva dels mecanismes més rellevants vinculats a cadascuna d'aquestes propietats.
- Redactar correctament textos en llengua catalana (amb una atenció especial a la producció de narracions i l'elaboració de resums) mitjançant l'ús adequat de les tecnologies de la comunicació i informació.

- Fer una exposició oral en llengua catalana de manera correcta, tant pel que fa a la normativa com pel que fa a les característiques discursives pròpies d'un registre formal.
- Descriure correctament aspectes fonamentals de la normativa relacionats amb la sintaxi, la morfologia, la fonètica i l'ortografia de la llengua catalana.
- Analitzar constituents de la llengua catalana i comparar-los amb els de llengües conegudes i estudiades.

6. DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

L'assignatura s'organitza al voltant de quatre unitats temàtiques:

Tema 1. El text com a unitat comunicativa

- 1.1. El text: definició i propietats
- 1.2. La diversitat textual: seqüències i gèneres
- 1.3. Text, variació i models de llengua

Tema 2. L'estructura de l'oració

- 2.1. La sintaxi: conceptes bàsics
- 2.2. L'oració
- 2.3. Sintaxi oracional i gramàtica normativa del català
- 2.4. Sintaxi, variació i models de llengua

Tema 3. La formació dels mots

- 3.1. Els processos morfològics: derivació i flexió
- 3.2. Morfologia derivativa
- 3.3. Morfologia flexiva
- 3.4. Morfologia, variació i models de llengua

Tema 4. Els sons i les grafies

- 4.1. La fonètica i la fonologia
- 4.2. El sistema vocàlic
- 4.3. El sistema consonàntic
- 4.4. La síl·laba: accentuació, dièresi i apostrofació
- 4.5. Fonètica i ortografia, variació i models de llengua

TEMES	CONTINGUTS	SETMANES
1	El text com a unitat comunicativa	3
2	L'estructura de l'oració	4
3	La formació dels mots	4
4	Els sons i les grafies	4

7. VOLUM DE TREBALL

	Hores
ACTIVITATS PRESENCIALS	
Assistència a classes teòriques, seminaris, exposicions i activitats	30
Assistència a classes pràctiques	30
TOTAL ACTIVITATS PRESENCIALS	60
ACTIVITATS NO PRESENCIALS	
Preparació de treballs	28
Estudi i preparació de classes	28
Estudi i preparació d'exàmens	28
Realització d'exàmens	4
Assistència a tutories	2
TOTAL ACTIVITATS NO PRESENCIALS	90
TOTAL VOLUM DE TREBALL	150

8. METODOLOGIA DOCENT

Les activitats formatives d'aquesta assignatura consten de 60 hores presencials (el 40% del volum total de treball) i 90 hores no presencials (el 60% del volum de treball).

Les 60 hores presencials es distribuïran en dues sessions setmanals d'orientació teoricopràctica, que abordaran els continguts del temari a partir de presentacions teòriques i activitats pràctiques que propicien la reflexió i el debat sobre els aspectes tractats. La bibliografia bàsica (veure § 10.1), les lectures obligatòries (veure § 11), les síntesis aplegades al dossier de l'assignatura i les activitats programades seran les eines per a la preparació d'aquestes sessions per part dels estudiants.

Les 90 hores no presencials corresponen al volum de treball fora de l'aula que es considera necessari perquè els estudiants puguin assolir els objectius de l'assignatura. Inclouen:

- estudi i preparació de les classes teoricopràctiques
- elaboració d'exercicis i textos escrits
- preparació de la prova oral
- preparació de la prova escrita

Com ja s'ha indicat, els alumnes hauran de preparar les classes teoricopràctiques a partir de la bibliografia bàsica, les lectures obligatòries i el dossier de l'assignatura. Aquest material, juntament amb les explicacions realitzades a l'aula, els exercicis programats i els recursos proporcionats mitjançant l'Aula Virtual serà també la base per a l'elaboració dels textos escrits (una narració breu i un resum) i per a la preparació de la proves finals (escrita i oral).

En les sessions presencials i a l'Aula Virtual, s'indicaran les dates de lliurament de cada text escrit i les característiques concretes que haurà de tenir (extensió, format, tipus de lletra, interlineat, etc.). Una vegada revisats, els textos seran comentats amb els estudiants, que podran consultar dubtes o dificultats i elaborar-ne una segona

versió millorada. La narració serà de tema lliure. Per al resum, els alumnes podran optar entre un d'aquests textos:

- CONCA *et al.* (1998) "Els mecanismes de referència" dins *Text i gramàtica. Teoria i pràctica de la competència discursiva*, cap. D, pp. 129-154.
- CUENCA, M. Josep (2003) "L'oració" dins *Sintaxi Catalana*. Barcelona, Editorial UOC, cap VI, pp. 223-250.
- PÈREZ SALDANYA *et al.* (2004) "Introducció a la flexió verbal", "Les conjugacions", 3. "Les marques de conjugació" dins *Morfologia catalana*, Barcelona, Ediuoc, pp. 135-162.
- PRIETO, Pilar (2004) "La fonètica" dins *Fonètica i fonologia. Els sons del català*. Barcelona, Editorial UOC, cap. 1, pp. 17-39.
- RUBIO, Joana i Francesc PUIGPELAT (2005) "Com desbloquejar un orador", *Llengua, Societat i Comunicació* 3, 3-9. [En línia: <<http://www.raco.cat/index.php/LSC/article/viewFile/40946/41537>>].

Pel que fa a la prova escrita, l'estudiant haurà de tenir en compte que, una vegada treballats a classe, caldrà dedicar temps d'estudi als continguts de cada unitat per tal d'identificar dubtes i plantejar-los a l'aula o a les tutories individuals. Quant a la prova oral, consistirà en una exposició, en grups de 4 estudiants i amb una durada aproximada de 20 minuts, sobre un dels temes següents:

1. Història de la llengua catalana
2. El llenguatge no verbal
3. Ser universitari en el segle XXI: avantatges, responsabilitats i reptes
4. La terra: un ésser viu

La intervenció dels membres del grup haurà de ser equitativa quant a extensió i estarà al voltant dels 5 minuts. El punt de partida per a la preparació serà la lectura, per part de tots el membres del grup, d'un dels llibres recomanats (veure § 11). Les pràctiques d'elocució (pronunciació, expressivitat...) seran de gran ajuda a l'hora de detectar i poder corregir qualsevol dificultat. Així mateix, serà convenient que l'estudiant tinga una opinió ben formada sobre el tema a tractar i domine la terminologia específica necessària per a expressar-se amb precisió i claredat. Aquesta prova tindrà lloc en les darreres setmanes del període lectiu.

Professora i estudiants faran servir l'Aula Virtual i el correu electrònic com a mitjà per a comunicar qualsevol informació rellevant. No obstant això, es recomana l'assistència dels alumnes a les tutories presencials quan es tracte d'abordar dubtes de caràcter individual o específic.

9. AVALUACIÓ

L'avaluació de l'aprenentatge tindrà en compte els aspectes següents:

- a) La realització d'una prova final que avaluarà els coneixements teòrics i pràctics així com les competències generals i específiques relacionades amb l'expressió, la correcció i la redacció. Aquest apartat constituirà el 70% de la nota global i constarà d'una part escrita (60%) i una part oral (10%).

a.1) Prova escrita (individual): inclourà qüestions teoricopràctiques vinculades als continguts de l'assignatura i a la correcció normativa (40% de la nota final), i un exercici de producció escrita en què es tindrà en compte la construcció textual, la correcció normativa i la capacitat per a comunicar-se en un registre formal i una varietat estàndard (20% de la nota global).

a.2) Prova oral (en grups de 4 alumnes): consistirà en una exposició oral d'una durada aproximada de 20 minuts al voltant d'un dels temes proposats.

En ambdues proves, l'estudiant haurà de demostrar un bon coneixement del registre formal i de la normativa gramatical. Si el conjunt de la prova escrita final conté errades de normativa no es podrà considerar superada.

b) L'elaboració de dos textos escrits (una narració breu i un resum). En aquest apartat també es tindrà en compte el grau d'implicació de l'estudiant en el propi procés d'aprenentatge: la participació activa en les sessions presencials, el respecte als terminis de lliurament dels treballs i els aspectes formals (presentació). Aquest apartat constituirà el 30% de la nota global.

Per aprovar l'assignatura, l'estudiant haurà d'haver superat tots els apartats (caldrà arribar almenys a la puntuació següent: 3 en la prova escrita, 0.5 en la prova oral, 1.5 en l'apartat de textos i participació).

Quadre resum de l'avaluació

Proves d'avaluació	% sobre la nota final
1. Prova escrita (qüestions teoricopràctiques - producció escrita)	60% (40% - 20%)
2. Prova oral	10%
3. Textos escrits i participació	30%

10. REFERÈNCIES

10.1. Referències bàsiques

- BIBILONI, Gabriel (1997) *Llengua estàndard i variació lingüística*. València: 3 i 4
- CONCA, Maria; COSTA, Adela.; CUENCA, Maria. Josep i Gemma LLUCH (1998) *Text i gramàtica. Teoria i pràctica de la competència discursiva*. Barcelona, Teide.
- CUENCA, Maria Josep (2003) *Sintaxi Catalana*. Barcelona, Ediuoc
- CUENCA, Maria Josep i Manuel PÉREZ SALDANYA (red.) (2002) *Guia d'usos lingüístics. Aspectes gramaticals*. València, IIFV.
- LACREU, Josep (1992) *Manual d'ús de l'estàndard oral*. València, Universitat de València.
- PÉREZ SALDANYA, Manuel; SIFRE, Manuel i Júlia TODOLÍ (2003) *Morfologia Catalana*. Barcelona, Ediuoc.

10.2. Referències complementàries

- BADIA, Jordi; Núria BRUGAROLAS; TORNÉ, Rafael i Xavier FARGAS (1997 [2004]) *El llibre de la llengua catalana per a escriure correctament el català*. Barcelona, Castellnou.

- CABRÉ, M. Teresa i Gemma RIGAU (1986) *Lexicologia i semàntica*. Barcelona, Enciclopèdia Catalana.
- CAMPS, Anna *et al.* (1990) *Text i ensenyament*. Barcelona. Barcanova. CASTELLÀ, Josep M. (1993) *De la frase al text*. Barcelona, Empúries.
- CASSANY, Daniel (1993) *La cuina de l'escriptura*. Barcelona, Empúries.
- PRIETO, Pilar (2003) *Fonètica i fonologia catalanes*. Barcelona, Ediuoc.
- SOLÀ, Joan (1987) *Qüestions controvertides de sintaxi catalana*. Barcelona, Edicions 62.
- SOLÀ, Joan (1993 [1994]) *Sintaxi normativa*. Barcelona, Empúries.
- SOLÀ, Joan (dir.) (2002) *Gramàtica del català contemporani*. 3 vol. Barcelona, Empúries.
- VILÀ, Carme (1990) *Sintaxi bàsica del català*. Barcelona, Barcanova.

10.3. Quaderns d'autoaprenentatge

- FERRER, Montse i Gemma LLUCH, *Ortografia I*. València, Tàndem Edicions.
 _____ *Ortografia II*. València. Tàndem Edicions.
 _____ *Pronoms febles*. València, Tàndem Edicions.
 _____ *Morfologia Verbal*. València: Tàndem Edicions.
 _____ *Normativa pura i dura*. València, Tàndem Edicions.

10.4 Recursos en línia

- INSTITUCIONS I DOCUMENTS DE TREBALL

Institut d'Estudis Catalans (IEC). Gramàtica de la llengua catalana (en preparació)
<http://www2.iec.cat/institucio/seccions/Filologica/gramatica/default.asp>

Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana (IIFV). Guia d'usos lingüístics
<http://www.ua.es/institutos/inst.filovalen/Guiausos.pdf>

Criteris lingüístics per als usos institucionals de les universitats valencianes
<http://www.ua.es/spv/assessorament/criteris.pdf>

Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana, I Fonètica, IEC
<http://retoc.iula.upf.edu/docs/ortol/Propostaestndard1.pdf>

Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana, II Morfologia, IEC
<http://www.iecat.net/institucio/seccions/Filologica/pdf/Proposta%20estndard%202.pdf>

Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL), Estàndard oral valencià
<http://www.avl.gva.es/PDF/Diccionari/Oral.pdf>

Sobre el ciberplagi acadèmic
<http://ciberplagio.es/index.php?key=34>

- DICCIONARIS I ENCICLOPÈDIES

Diccionari de la llengua catalana, DIEC, 2a edició. IEC
<http://dlc.iec.cat/>

Gran Diccionari de la llengua catalana. Enciclopèdia Catalana
<http://www.diccionari.cat/lexicx.jsp?GECART=0>

Diccionari multilingüe. Enciclopèdia Catalana
<http://www.multilingue.cat/>

Diccionari valencià
www.diccionarisvalencia.es
Diccionari català-valencià-balear
<http://dcvb.iecat.net/>

Diccionari ortogràfic i de pronúncia. AVL
<http://www.avl.gva.es/lletres.asp>

Diccionari invers de la llengua catalana
<http://www.dilc.org/>

TermCat. Centre de terminologia en català
www.termcat.cat

Enciclopèdia. Enciclopèdia Catalana
<http://www.encyclopedia.cat/>

- CONSULTES LINGÜÍSTIQUES GENERALS

Optimot, Consultes Lingüístiques. Generalitat de Catalunya
<http://www14.gencat.cat/llc/AppJava/index.jsp>

Portal de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals
www.esadir.cat

Guia Lingüística Pràctica, Universitat Politècnica de Catalunya (UPC)
<http://www2.upc.edu/slt/gl/>

Guia Lingüística. Universitat Oberta de Catalunya (UOC)
http://www.uoc.edu/serveilinguistic/pdf/Guia_catalana_JULIOL-2010.pdf

Universitat Oberta de Catalunya (UOC). Servei Lingüístic
<http://www.uoc.edu/serveilinguistic/criteris/ortografia/criteris.html>

- PRODUCCIO TEXTUAL

Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). Argumenta
http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/

Universitat Pompeu Fabra (UPF). Centre de redacció
<http://parles.upf.edu/cr/catacd/>

Guia d'estil de softcatalà
http://www.softcatala.org/wiki/Guia_d%27estil/Guia_2010

- AUTOAPRENTATGE

Servei de Política lingüística. Universitat de València (UV)
<http://www.spluv.es/>

Àrea de Política lingüística. Generalitat Valenciana
<http://www.edu.gva.es/polin/val/index.htm>

Recursos i aprenentatge del català per Internet, Universitat de Barcelona
<http://www.ub.es/slc/fll/apren/vincles.htm>

Intercat. Recursos electrònics per a aprendre la llengua i la cultura catalanes.
<http://www.intercat.cat/ca/index.jsp>

FONET, pràctiques de fonètica, Universitat d'Alacant
<http://www.ua.es/uem/recursos/fonet.html>

Gabriel Bibiloni. Pràctiques de fonètica
<http://www.bibiloni.net/correcciofonetica/>

Josep Pi i Mallarach. Pronunciem
<http://www.xtec.net/~jpi/>

Els sons del català, Universitat de Barcelona
<http://www.ub.edu/sonscatala/>

Atlas interactiu de l'entonació del català, Universitat Pompeu Fabra
<http://prosodia.upf.edu/atlesentonacio/presentacio.html>

- TRADUCTORS I CORRECTORS

Corrector ortogràfic, Sofcatalà
<http://www.softcatala.org/corrector>

Traductor Sofcatalà
<http://www.softcatala.org/traductor>

Traductor Internostrum
<http://www.internostrum.com/>

Salt. Generalitat Valenciana
http://www.edu.gva.es/polin/val/salt/apolin_salt.htm

Traductor Generalitat de Catalunya
<http://traductor.gencat.net/jsp/go2text.jsp?locale=ca>

- MITJANS DE COMUNICACIÓ

Catalunya Ràdio
<http://www.catradio.cat/>

Ràdio Nou
<http://www.radionou.com/principal.asp>

Televisió de Catalunya

<http://www.tv3.cat/>

Radio Televisió Valenciana

<http://www.rtvv.es/>

Avui

<http://avui.elpunt.cat/barcelona/nacional.html>

Vilaweb

<http://www.vilaweb.cat/>

Octubre. Centre de cultura contemporània

<http://www.octubre.cat/>

- ALTRES

Minimàlia: frases breus per llegir, pensar, gaudir i endur-se

<http://www.minimalia.net/inici.asp>

Rodamots. Cada dia un mot.

<http://www.rodamots.com/inici.asp>

11. LECTURES (preparació de les sessions teoricopràctiques)

Tema 1

INSTITUT INTERUNIVERSITARI DE FILOLOGIA VALENCIANA (2002) "Introducció" dins *Guia d'usos lingüístics. Aspectes gramaticals*. València, Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, pp. 15-22.

CONCA, Maria; COSTA, Adela; CUENCA, Maria Josep & Gemma LLUCH (1998) "Les varietats dialectals" dins *Text i gramàtica. Teoria i pràctica de la competència discursiva*. Barcelona, Teide, cap. C, pp. 105-108.

BIBILONI, Gabriel (1997) "La variació estilística" dins *Llengua estàndard i variació lingüística*. València, 3 i 4, pp. 87-94.

Tema 2

INSTITUT INTERUNIVERSITARI DE FILOLOGIA VALENCIANA (2002) "Morfosintaxi" dins *Guia d'usos lingüístics. Aspectes gramaticals*. València, Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, pp. 95-101 i 109-154.

CUENCA, Maria Josep (2003) "L'oració" dins *Sintaxi Catalana*. Barcelona, Editorial UOC, cap.VI, pp. 223-250.

Tema 3

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS "Morfologia flexiva i formació de mots" dins *Gramàtica de la llengua catalana*, Barcelona, IEC (versió provisional [En línia: <<http://www.iecat.net/institucio/seccions/Filologica/gramatica/default.asp>>]

INSTITUT INTERUNIVERSITARI DE FILOLOGIA VALENCIANA (2002) "Flexió i conjugació" i "Morfosintaxi" dins *Guia d'usos lingüístics. Aspectes gramaticals*. València, Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, pp. 63-92 i 101-109.

Tema 4

INSTITUT INTERUNIVERSITARI DE FILOLOGIA VALENCIANA (2002) "Ortografia i pronúncia" dins *Guia d'usos lingüístics. Aspectes gramaticals*. València, Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, pp. 35-59 i 114-115.

PRIETO, Pilar (2004) "La fonètica" dins *Fonètica i fonologia. Els sons del català*. Barcelona, UOC, cap. 1, pp. 17-39.

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS "Fonètica i fonologia: 1. Introducció" dins *Gramàtica de la llengua catalana*, Barcelona, IEC (versió provisional) [En

12. LLIBRES DE LECTURA (preparació del tema de la prova oral; se'n triarà un)

Història de la llengua catalana

López del Castillo, Lluís (1987) *El català a través del temps*. Barcelona. La Llar del Llibre.

Cuenca, M. Josep (2003) *El valencià és una llengua diferent?* València, Tàndem.

El llenguatge no verbal

Serrano, Sebastià (2003) *El regal de la comunicació*. Barcelona, Ara Llibres.

Ser universitari en el segle XXI: avantatges, responsabilitats i reptes

Terricabras, Josep Maria (2003) *I a tu, què t'importa?* Barcelona, Edicions La Campana.

La terra: un ésser viu

Wilson, Edward (2007) *La creació. Una crida per a salvar la vida a la Terra*. Barcelona, Empúries.